

Ellevte søndag efter trinitatis 2024

Salmer: 15, 208, 509, 151, 1 (447, 674 v. 1-2)

Kom, Herre Jesus. Amen.

5. Mos 30, 15-20; Rom 10, 4-13[17]; Luk 7, 36-50

»Så vælg da livet, og elsk Herren din Gud, adlyd ham, og hold fast ved ham!« Således sagde Moses til Israels folk, og de ord siger noget afgørende om menneskets forhold til Gud. For livet er i Gud – vi har netop døbt en lille dreng til evige liv i Ham – og i dette liv er kærligheden noget helt afgørende. Men vi kan lade os forlede os til at tro, at noget er kærlighed, som ikke er det, og så kan vi komme slemt på afveje; den kvinde, vi hører om i dag, er kommet på afveje, men det er den mand, hvis hus hun trænger ind i, farisæeren Simon, også. Det er en historie, der handler om moral, magt og længsel efter kærlighed og anerkendelse, og for at forstå, hvad der er på færde, vil jeg tage udgangspunkt i en sag, der rullede i den tidlige sommer.

Her forsøgte en meget populær og dygtig kunstner og kulturpersonlighed at standse en dokumentar om sexismen i musikbranchen. Det lykkedes ikke, snart vidste alle, hvem kunstneren var, og han blev nu persona non grata i underholdningsbranchen; hans ellers fyldte kalender blev med ét tom, og der går nok en stund, før han bliver indbudt til gæstebud i de kreative kredse igen. Hvad handlede alt dette om? Jo, det handlede dels om, at kunstneren, der blev brugt som et i øvrigt anonymiseret eksempel på det generelle miljø i musikbranchen, tog sig ganske mange friheder overfor selv meget unge kvinders søgen efter anerkendelse og berømmelse, dels om kunstneres karrierevej, som angiveligt er mere tornegroet for kvinder end for mænd. For underholdningsbranchen er et forholdsvis lille miljø, båret af relationer og netværk, og man har ikke lyst til at blive uvenner med nogen, der kan lukke døren for én. Der er jo – som i alle menneskelige forhold og miljøer – også i den branche et hierarki, hvor nogle har mere magt end andre, *gatekeepere*, kaldte en af de kvindelige

kunstnere dem, og dette miljø kan især for unge, håbefulde kvinder være vanskeligt at navigere i. De to udsendelser afslørede ubarmhjertigt, at den seksuelle frigørelse ikke nødvendigvis har været en fordel for kvinderne, tværtimod lader den til at have leveret et tag-selv-bord for mændene i de miljøer, hvor der kæmpes om at blive set og hørt. Især de unge kvinder lod sig lokke og forblænde af den opmærksomhed de fik af den omtalte kunstner: »*Han kunne få det til se ud, som om der kun var mig i hele verden*«, som en af dem sagde, citeret efter hukommelsen.

Og så er vi inde ved noget, der ligger meget dybt i mennesket, at alt, hvad vi foretager os, gør vi i en higen efter kærlighed og anerkendelse. Både når man gerne vil stå på scenen og få sine sange spillet i radioen, og – når man har nået det mål - at holde på sin magt og være den, alle flokkes om, være *gatekeeperen*. Det ligger også dybt i mennesket, at vi ikke er bevidste om det; det viste

sig i den omtalte kulturpersonligheds reaktion, for han forstod faktisk ikke kritikken. Han var jo, som han altid har været, kærligt og humoristisk flirtende og var slet ikke bevidst om, at en del unge kvinder opsøgte ham, fordi de gerne ville have en karriere, at han faktisk var en af de *gatekeepere*, de følte, de skulle forbi for at blive til noget. Men ingen lever uskyldigt i en falden verden; når man har nået en moden alder, så bør den indsigt følge med, at man ikke nødvendigvis er så interessant og tiltrækkende i unge pigers øjne, som man var, da man var ung, og at en flirt derfor kan og vil blive opfattet ganske anderledes end dengang, altså ikke som noget uskyldigt men tværtimod grænseoverskridende, fordi man nu har magten til at afgøre en kunstnerisk karriere. Der var ikke megen syndsbevidsthed at spore hos kunstneren, kun en bitter vrede over, at det var nu hans tur til at havne i Mee Too-supperdasen. Til gengæld skal man heller ikke være blind for, at nogle af de kvinder, der deltog i udsendelsen, mere end fornemmede, at den moralske farve, debatten om sexismen har antaget, kan

bruges til at træde på de *gatekeepere*, de mener, har holdt dem eller andre nede fra berømmelsens tinde, og at det nu bliver nemmere for dem at kravle op.

For at opsummere: vi kæmper altså stadig med moral og magtudøvelse, vi kæmper for at blive set, for at opnå kærlighed, og det er – som sagt - ikke ganske ulig det, der sker i evangeliet i dag. Ligesom underholdningsbranchen er et lille, relationsbåret miljø, er det miljø, Jesus bevæger sig i, det også, det er bare et religiøst miljø. Vi hører om en farisæer, Simon, som har indbudt Jesus til middag. Det har han, fornemmer man, fordi han ikke vil risikere at udelukke nogen mulighed for sig selv i sit eget miljø, hvor han og de andre farisæere er gode, fromme mennesker, holder Guds befalinger og vandrer ad hans veje, hvilket bl.a. vil sige, at de går op i, hvad der ifølge Moseloven er rent og urent, og de nyder stor anseelse blandt almindelige mennesker. Vil man vide, hvad man skal gøre for at være en god jøde, skal man holde sig til dem. Så Jesus

er gæst hos en af *gatekeeperne* i en i øvrigt ekstremt mandsdomineret verden, og dog formår denne Simon ikke at holde kvinden, der lever i synd, ude af sit hus. Hun trænger sig simpelthen ind og går direkte til Jesus. Hun ved instinktivt, at han er *gatekeeperen* over dem alle. At kvinden lever i synd betyder, at hun er prostitueret, og her kunne man komme med alle mulige betragtninger om, at hun sikkert i sin tid er blevet tvunget ud i det, og at de mænd, der besøger hende, ikke er bedre, men det er ikke historiens pointe. Både Simon og Jesus ser nemlig en kvinde, der har syndet meget. Og sådan ser hun også sig selv, det er derfor, hun kommer til Jesus, det er derfor, hun stiller sig bag ham. Hun føler ikke, at hun er værdig til at blive set af ham. Til gengæld gør hun alt det, Simon **burde** have gjort, da han indbød Jesus som gæst; det normale ved gæstebud i fornemme huse var, at en tjener vaskede gæsternes beskidte fødder, for man lå jo til bords dengang. Det har Simon forsømt, ej heller har han budt Jesus ordentlig velkommen med et venskabskys, men nu vasker kvinden hans fødder med

sine tårer, der falder i en uendelig strøm over hendes forspildte liv. Hun tørrer Jesu fødder med sit hår, kysser dem og salver dem med den olie, hun har medbragt i sin krukke. Oprinnet er for Simon et bevis på, at Jesus ikke er at regne for en profet, for så ville han ikke have ladet en sådan uren kvinde komme sig nær, men Jesus læser hans tanker og fortæller ham lignelsen om de to skyldnere, hvor den ene skyldte meget, den anden lidt. De får begge eftergivet deres gæld, og Simon kan nok gætte, hvem af de to, der elsker mest efterfølgende. Dermed udstilles han selv; selv om han havde indbudt Jesus til gæstebud, gjorde han intet af det, han burde have gjort, fordi han dybest set ikke regnede sin gæste endsige følte, at han skyldte ham noget, men den syndige, indtrængende kvinde forstod, hvem der var kommet til farisæerens hus, nemlig den Gud, der elskede så meget, at han ville udgyde sit eget blod for vor skyld. Den Gud, der derfor kan skænke os livet, når vi selv har lagt det øde. Det elskede hun Jesus for.

Simon behøvede ham faktisk ikke, og det var **hans** synd. For det er en grundsynd at tro, at vi kan klare os uden Jesus, at vi kan hæve os op over andre ved vor moral, sådan som Simon og andre farisæere gjorde. Sexismedebatten viser det; den omtalte kunstner, som vitterlig havde syndet, blev med ét opfattet som uren, selv af kvindelige kunstnere, der opfører sig ekstremt obscønt, og der er tilsyneladende ingen nåde for ham, selv om han er vanvittig dygtig. Der er ingen tvivl om, at han og mange andre kunne have godt af en god portion syndsbevidsthed, så de forstår, at de har været på gale veje og finde frem til den Gud, der tilgiver meget. Men det kan de kvinder også, der bruger moralen til at få den magt, de har higit efter så længe, for man har jo selv et forklaringsproblem, hvis man holder talentfulde mennesker nede, fordi man gerne selv vil være *gatekeeper*, og kalder det moral eller ligestilling for ligestillingens skyld. Man er jo ikke altid talentfuld, bare fordi man er kvinde.

Så vi har godt af at sætte os i den faldne kvindes sted, sådan som vi om lidt vil gøre sammen med Grundtvig i hans smukke salme. For så kan vi rette blikket mod den, der rejser de faldne, vor *gatekeeper*, Jesus Kristus.

Igennem kvinden med alabasterkrukken lærer vi at vælge livet, at elske Herren, adlyde ham og holde fast ved ham. Og vi skal vide, at han ikke udnytter sin position, han åbnede tværtimod porten til himmeriget for os i vor dåb. Det er bare tit, vi glemmer, at den står åben, fordi vi leder efter kærligheden alle mulige andre steder, men kvinden, der elskede meget, fortæller med sin gerning, at vi er velkomne tilbage. Til hver en tid.

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, søn og Helligånd, du, som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed.
Amen